

MEĐUNARODNOJ RONILAČKOJ KONFEDERACIJI
CONFEDERATION MONDIALE DES ACTIVITES SUBAQUATIQUES - CMAS
UPRAVNOM ODBORU CMAS
TEHNIČKOM KOMITETU CMAS

§1. Ceneći odredbe ODLUKE UPRAVNOG ODBORA CMAS-a BR: 233 donete povodom sprovođenja: „STANDARDA CMAS INSTRUKTORA ČETIRI ZVEZDICE, a pozivajući se na odredbe Stava: 6. „SMERNICE ZA SPROVOĐENJE“ i Tačke 6.2. Smernica, podnosim Naslovima sledeći:

ZAHTEV ZA IZDAVANJE CMAS SERTIFIKATA: INSTRUKTOR ČETIRI ZVEZDICE

Sa sledećim obrazloženjem:

Poštujući sva pravila ronjenja, norme i standarde ronilačke obuke, ronjenja na svim dubinama, roneći u svim vrstama podvodnih aktivnosti, od spasilačkih do naučno – istraživačkih akcija, stekao sam dovoljno ronilačkog znanja, ugled i poštovanje u ronjenju na osnovu koga je Predsedništvo SAVEZA ORGANIZACIJA PODVODNIH AKTIVNOSTI REPUBLIKE SRBIJE – (U daljem trkstu SOPA RS) dalo predlog Predsedništvu SAVEZA ZA PODVODNE AKTIVNOSTI I SPORTSKI RIBOLOV NA MORU SFRJ: (U daljem tekstu: RSJ iz Rijeke) za donošenje odluke da NASTAVNA KOMISIJA tog Saveza meni dodeli diplomu SAVEZNOG INSTRUKTORA RONJENJA. Takva odluka je doneta i ja sam od tog Saveza dobio najviše ronilačko priznanje na nivou tadašnjeg ronjenja u Jugoslaviji. (Prilog 1)

U ronilačkom svetu dobro je poznata okolnost da je Savez za podvodne aktivnosti i sportski ribolov na moru SFRJ bio osnivač CMAS-a. Taj Savez imao je svoje predstavnike u svim komitetima i komisijama i sa njima aktivno učestvovao u radu CMAS-a. U Nastavnoj komisi Saveza za podvodne aktivnosti i sportski ribolov na moru SFRJ postojala je spremnost za davanje predloga nadležnoj Komisiji CMAS-a da se izdate diplome saveznim instruktorima tadašnje Jugoslavije sertifikuju u CMAS-u i da se tim instruktorima, a među njima i meni, dodeli ekvivalentna diploma CMAS INSTRUKTORA SA ČETIRI ZVEZDICE.

§2. Prestankom postojanja tadašnje SFRJ i prestankom postojanja Saveza za podvodne aktivnosti i sportski ribolov na moru SFRJ, nestala je mogućnost dodele takvog sertifikata i diplome, ali je takva mogućnost obnovljena osnivanjem SAVEZA ORGANIZACIJA PODVODNIH AKTIVNOSTI REPUBLIKE SRBIJE - SOPAS RS . SOPA RS. Najmanje četiri puta podnosio sam zahtev SOPA RS za izdavanje odgovarajućeg sertifikata za Instruktor sa četiri zvezdice i uvođenja u spisak ronilačkih instruktora Srbije sa tom kategorijom. Odgovor nikada nisam dobio jer je očigledno da u tom Savezu postoje organizacioni problem zbog kojih se odluke sporo donose.

Ovim mojim aktom pokušaću sada da dodelu sertifikata – diplome Instruktor sa četiri zvezdice ubrzam direktnim oraćanjem CMAS-u i time opravdam okolnost da sam u mojoj životnoj ronilačkoj karijeri bio isključivo okrenut prema CMAS-u. U kategoriji ronilačkog instruktora obuku za sve kategorije ronilaca i sve kategorije ronilačkih instruktora isključivo sam obavljao u okviru CMAS standarda i njegovih pravila.

§3. Ronilačku karijeru započeo prisustvom na ronilakim kursevi koja su organizovani prema PRVOM PRAVILU RONJENJA IZ 1963 GODINE. To pravilo prvo se počelo primenjivati u SAVEZU ZA SPORTSKI RIBOLOV NA MORU I PODVODNE AKTIVNOSTI SFR JUGOSLAVIJE i neko kraće vreme u RSJ iz Rijeke. Od značaja za istoriju podvodnih aktivnosti u Jugoslaviji i Republici Srbiji važno je napomenuti da je to Pravilo najverovatnije došlo prevođenjem francuskog PRAVILA RONJENJA sredinom 60-tih godina prošlog veka. Pravilo je „uveženo“ kada se civilno i vojno – mornaričko ronjenje počelo opreмати sa francuskom La Spirotechnique ronilačkom opremom.

§4. U to vreme počelo je i moje interesovanje za ronjenje i namera da svo ronilačko znanje i sve kategorije dobijem isključivo u srpskim i jugoslovenskim registrovanim ronilačkim organizacijama i od licenciranih instruktora. Transparetnost takve ronilačke obuke kroz koju sam prošao ogleda se u legalno na kursovima sticanih kategorija počev od „Nulte kategorije – Ronilac pripravnik“ (Prilog 2), preko „Prve kategorije - Sportski ronilac“ (Prilog 3), „Druge kategorije - Samostalni ronilac“ (Prilog 4) i „Treće kategorije – Ronilačkog instruktora“ (Prilog 5). Meni je u sećaju ostalo polaganje završnog praktičnog dela ispita za sticanje te Treće kategorije: Ronilačkog instruktora. Ispit za pet kandidata iz reubličkih ronilačkih saveza učlanjenih RSJ iz Rijeke, trajao četiri dana. U programu ispita pored ostalih praktičnih vežbi trebalo je da se uradi i vežba opremanja sa aparatom na 10 metara dubine, zaronom bez pojasa sa tegovima, U polaganju bio je i zadatak slobodnog izrona sa izvađenim usnikom regulatora iz usta sa dubine od 20 metara. Jedan od zadataka bio je i zaron „U plavo“ na dubinu od 50 metara i povratak po dnu uz orijentaciju sa kompasom do obale. Na obalu smo izašli sa 20 Bara u boci zapremeni od 10 litara na 200 Bara. Kao poseban zadatak bilo je formiranje, ronjenje i raspoređivanje dva tipa kisoničkih aparata: Pendulum aparatom modela „CRESSI-SUB 57 B“ i Recirkulacionim aparatom „PIRELI MODEL LS 901“. Koji je bio razlog da ispitna komisija od nas traži da ronimo sa aparatima zatvorenog kruga dusanja, nikada nisam saznao. Jedino što znam je da je Pireli aparat sa pratećom opremom koštao kao polovina cene italijanskog skutera VESPA. Predsednik ispitne komisije za to polaganje bio je dobro poznati podvodni ribolovac i Savezni instruktor ronjenja: Inženjer JOSIP MEDUR.

§5. Sa ciljem popularizacije ronjenja i ronilačke obuke po međunarodnim standardima CMAS je 1987. godine doneo nove Standarde sa uslovima školovanja – ronilačke obuke za sve ronioce i ronilačke organizacije koje su ronile ili koje će prihvatiti te CMAS standarde.. Ujedno je doneo i Programe nastave za obuku i školovanje ronilaca u više kategorija. Ta brošura nazvana je: „PLAVA KNJIGA“ prema boji korica sa kojima je bila ukoričena. U njoj su posebno naglašeni standardi i uslovi školovanja ronilaca od kategorije „RONILAC SA JEDNOM ZVEZDOM“ do kategorije: „RONILAC SA ČETIRI ZVEZDE“ Uporedo sa definisanjem ronilačkih kvalifikacijama – kategorija, definisani su i CMAS standardi školovanja sa programima. Opisan je i način izdavanje odgovarajućih diploma za sve CMAS ronilačke kategorije. Određeni su i standardi za izdavanje CMAS instruktorskih kategorija od kategorije: „INSTRUKTORA SA JEDNOM ZVEZDOM“ do „INSTRUKTORA SA TRI ZVEZDE“ U istoj „Plavoj knjizi“ definisan je način sticanja sertifikata i izdavanja diplome za CMAS INSTRUKTORA SA ČETIRI ZVEZDE.

Razrada primene CMAS standarda u kategorizaciji ronilaca i ronilačkih instruktora, kao i izrada Planova i programa njihovog školovanja u komisijama CMAS-a trajalo je dve godine, kada su 15.09.1989.godine na sastanku TEHNIČKOG KOMITETA CMAS-a u Parizu donete: POLAZNE

OSNOVE ZA DOZVOLE I UVERENJA koje je CMAS KOMISIJA ZA DOZVOLE I UVERENJA dostavila svim nacionalnim ronilačkim savezima. Nastavna komisija Saveza u Rijeci spremno je dočekala mogućnost da ronionci i ronilački instruktori u Jugoslaviji dobiju CMAS diplome, kartice i druga CMAS obeležja svojih kategorija. U dogovoru sa ronilačkim savezima republika urađena je prekategorizacija ronilaca i ronilačkih instruktora koja je verifikovana u Savezu u Rijeci i uz plaćene nadoknade početkom 1990 godine većina instruktora iz Srbije dobila je CMAS Diplome, kartice i druga obeležja prema svojim kategorijama. (Prilog 6)

§6. Dobar primer saradnje Nastavne komisije SOPA RS, Nastavne komisije RSJ iz Rijeke i CMAS Komisije za dozvole i uverenja je Organizacija i ronilačkog kursa za kategoriju „MLAĐI INSTRUKTOR“ Kurs je organizovao SOPA RS i meni poverio rukovođenje. Prema tada važećim pravilima ronjenja bio sam u kategoriji „VIŠI INSTRUKTOR“ Za pohađanje kursa prijavilo se 57 kandidata iz svih republičkih i pokrajinskih ronilačkih saveza SFRJ. U periodu od 06.06. do 01.10.1988. godine u Beogradu i Rijeci organizovan je prijem, verifikacija, prijemni ispiti, nastava i polaganje završnog ispita. Od ukupnog broja prijavljenih kurs je završilo 43 „Mlađih instruktora“. Nakon dobijanja diploma Nastavne komisije RSJ iz Rijeke, „Mlađim instruktorima“ je ponuđeno da preko tog Saveza uz nadoknadu pribave i CMAS diplome i kartice u kategoriji „INSTRUKTORA SA JEDNOM ZVEZDOM“ što su svi i učinili. Veći broj Instruktora sa jednom zvezdom iz tog kursa ima i sada uspešnu ronilačku karijeru, neki od njih i danas su aktivni i nalaze se u kategoriji „Instruktor sa tri zvezde“

§7. Smatram da uslove koje Upravni odbor CMAS traži od mene kao kandidata za CMAS Instruktora četiri zvezdice u Stavu 3. ODLUKE BR: 233, Tačkama od 3.1 do 3.2.2. u potpunosti ispunjavam. Takođe uslove koje treba da ispunim po pitanju broja učestvovanja u obuci za kategoriju CMAS Instruktora tri zvezdice takođe ispunjavam. U mom Dnevniku ronilačke obuke evidentirano je učešće u četiri takva kursa sa ukupno 6 kandidata.

§8. Radeći u mnogim oblastima podvodnih aktivnosti u kategoriji Instruktora 3 zvezdice moje najveće zadovoljstvo bilo je raditi kao Predsednik Tehničke komisije RSJ iz Rijeke. Tu funkciju obavljao sam sve do kraja postojanja RSJ iz Rijeke. U toj funkciji organizovao sam tri kursa za TEHNIČKE REFERENTE iz svih ronilačkih klubova koji su bili članovi republičkih ronilačkih saveza SFRJ. U to vreme obuku za Tehničke referente prošlo je 40 ronilaca koji su bili uglavnom u kategorijama ronilačkih instruktora.

§9. Mišljenja sam da se MOJA uloga u postojanju i razvoju podvodnih aktivnosti u SFRJ i Republici Srbiji pored opisanog šta sam sve učinio da bih postao SAVEZNI RONILAČKI INSTRUKTOR, može se videti pregledom mog DNEVNIKA RONILAČKE KARIJERE. Iz Dnevnika izdvojio bih sledeće:

§10. Godina 1971. godina: Bio sam jedan od osnivača SAVEZA ZA PODVODNE AKTIVNOSTI REPUBLIKE SRBIJE. i ostao aktivni učesnik u njegovom radu. (Prilog 7).

§11. U periodu od 1971.g. – 2006.g bio sam jedan od osnivača pet ronilačkih klubova u Beogradu. Među njima posebno je značajno moje angažovanje u osnivanju ronilačkih klubova: „DRUŠTVA ZA PODVODNE AKTIVNOSTI URS“; „KLUBA ZA PODVODNE AKTIVNOSTI

BEOGRAD“; RONILAČKOG KLUBA BEZBEDNOST“ i RONILČKOG KLUBA „HIDROARHEOLOG“ (Prilog 8).

§12. Učesnik sam u stvaranju Projekta, tehničkog opremanja sa COMEX više mestnom komorom, formiranju i radu PRVOG PRIVATNOG CENTRA ZA HIBERBARIČNU MEDICINU – CHM u Beogradu 1994 godine. CHM je tada opremljen sa vešestestnom komorom CX 2000 i svim pratećim uređajima, instrumentima, kiseoničkim deverserima, protiv požarnim sistemom i bankama boca za ambijentalno punjenje komore sa vazduhom. Ekipa iz COMEX-a izvršila je i obuku dela osoblja CHM za rukovanje komorom o čemu su izdati odgovarajući sertifikati. (Prilozi: 9, 10 i 11)

§13. Oraganizovao sam, učestvovao u projektovanju i istraživanju za istoriju RIMSKOG CARSTVA važnog „HIDROARHEOLOŠKOG ISTRAŽIVANJA DNA REKE SAVE U SREMSKOJ MITROVICI U CILJU PRONALAŽANJA OSTATAKA MOSTOVA ANTIČKOG SIRMIJUMA“. Pokrovitelji tog istraživanja bili su 1994. godine Arheološki institut Srpske akademije nauke i umetnosti iz Beograda i Muzej Srema iz Sremske Mitrovice. Istraživanjem bliže je određena ubikacija istočnog i zapadnog mosta antičkog Sirmijuma iz IV veka naše ere. Na dnu reke Save pronađen je veliki broj artefakata koji oslikavaju život i plovidbu na reci SAVUS kako se zvala reka Sava u vreme Dioklecijanove Tetrarhije u III i IV veku naše ere (Prilozi: 12 i 13)

§14. Krajem 1994 godine među roniocima, a kasnije i u štampi, pojavila se vest da je u Južnom delu Istočne obale Jadranskog mora, u zalivu Boke Kotorske. blizu ROSA, manjeg lučkog mesta na ulazu u Hercegovljanski zaliv, pronađena brodska olupina sa ostacima „bogatog“ tereta koju je brod prevezio. U zatečenom materijalu na morskome dnu pronađen je veći broj šolja, tacni, tanjira, zdela i drugih posuda od fino gleđosane i ukrašene keramike velike umetničke vrednosti. Na predlog i podršku Ronilačkog saveza Republike Crne Gore, uz stručnu podršku ZAVIČAJNOG MUZEJA IZ HERCEG NOVOG i podršku Odeljenja za Arheologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu, grupa ronilaca iz beogradskog ronilačkog kluba „BEZBEDNOST“ obavila je hidroarheološku prospekciju brodske olupine. Grupa ronilaca pod mojim arheološkim rukovodstvom obavila je u septembru 1995. godine hidroarheološku prospekciju brodske olupine kod Rta Kabala u blizini luke ROSE. Tom prospekcijom potvrđena je vrednost arheološkog materijala u brodskoj olupini i neophodnost organizovanja većeg hidroarheološkog rekognosciranja. Nakon pisanja Projekta, formiranja ekipe, prikupljanja ronilačke opreme, pomoćne, prateće ronilačke tehnike, hidroarheološke opreme, instrumenata i druge tehnike u jesen 1996 obavljeno najveće i hidroarheološki najznačajnije podmorsko istraživanje u podmorju tog dela obale Jadranskog mora koje po kvalitetu verovatno nikada neće biti prevaziđeno. U istraživanju učestvovali su pod mojim rukovodstvom arheolozi, studenti arheologije i ronionci iz Beograda i Herceg Novog. 23 člana ekipe u kojoj su svi ronili, a među njima lekar podvodne medicine i kuvar, ostvarili su ukupno 730 sati boravka pod morem. U brodskoj olupini pronađeno je keramičko posuđe iz 16 veka sa rukom crtanim motivima sa poreklom iz grada Iznika u Turskoj. Pronađeno je kalajno posuđe uglavnom zastupljeno sa kalajnim tanjirima najverovatnije mediteranske provenijencije. U tovaru broda je zatečeni su bronzani nosači uljnih lampi, bakarni kazani, mlinski kamen za mlevenje zrnevlja žitarica, metalni ašovi i drugi mertakilni predmeti. U brodskoj konstrukciji zatečeno je veliko gvozdeno sidro koje se koristilo za brodove sa manjim brojem jedara. U ostacima brodske konstrukcije pronađena su četiri topa i najmanje četiri

barutne komore zvane „Maškule“ za punjenje brodskih topova. Detaljnom prospekcijom kroz lučke i pomorske arhive, druga brodska dokumenta, dnevnike pomorskih plovila i plovidbi, utvrđeno je da je kod Rta Kabala u Boki Kotorskoj istražena havarija broda koja se može opisati: „Jedne zimske olujne noći 1504 godine jedan španski trgovački brod tipa KARVALE udario u obalu, na brodu je izbio požar zbog čega je brod prvo potonuo na malu dubinu gde je iz broda spašen deo tereta, a protokom dugog vremena iz broda se rasipao brodski teret sve konačnog tonuo niz strmu obalu pod morem sve do dubine od 30 metara na kome je olupina zatečena u vreme istraživanja. Istraživanje i pronađeni nalaz publikovano je u mnogim stručnim arheološkim glasilima, a snimljeno je i više filmova koji su prezentovani na festivalima u Srbiji i na međunarodnim festivalima podvodnih filmova. (Prilozi: 14, 15, 15A, 16 i 17)

§15. U mom matičnom RONILAČKOM KLUBU „HIDROARHEOLOG“ osnovan je MUZEJ PODVODNIH aktivnosti i ronilačke opreme. Izložbeni prostor Muzeja sadraži 300 predmeta svih vrsta ronilčkih oprema, brodske opreme i alata, nautičke opreme i instrumenata. Poseban odeljak Muzeja sadrži sve proizvode Firme LA SPIROTECHNIQUE – SPIRO koji su prodavani u SFRJ i koji su korišćeni u srpskom ronjenju uključujući i aparat OXYMIX 3C. U Muzeju sakupljen je veliki broj dokumenata o ronjenju i izložen veći broj fotografija na kojima su predstavljeni srpski i drugi ronilaci koji su dali veći doprinos za razvoj ronjenja u Republici Srbiji u svim Jugoslavijama. (Prilozi: 18 i 19)

§16. Od prvog zarona u mojoj ronilačkoj karijeri interesovao sam se za ronilačku opremu, pomoćnu i prateću tehniku koja se koristi u podvodnim aktivnostima. Za održavanje, servis, remont i izradu rezervih delova napravio sam poseban servis ronilačke opreme. U RK. „Hidroarheologu“ taj servis usavršen je sa formiranjem SERVISA „ARHOTEHNA“ Servis je opremljen svim sertifikovanim alatima za ispitivanje i remont svih vrsta disajne tehnike koja se koristi u ronjenju. Opremljen je sa uređajima i instrumentima za precizno merenje parametara svih vrsta disajne tehnike na radnim dubinama te tehnike i digitalno memorisanje tih parametara. U okviru Servisa „ARHOTEHNA“ napravljen je veći broj adaptera sa kojima su povezani standardi starih modela disajne tehnike sa standardima savremenih disajnih uređaja. Radi primera: U Servisu „ARHOTEHNA“ napravljen je adapter sa kojim je moguće je spojiti HP – HIGH PRESSURE priključak za manometar sa crevom na prvom stepenu poznatog regulatora AQUILON firme La Spirotechnique sa HP crevom za manometar dimenzije navoja od 7/16. Drugi dobar primer je: Da je u Servisu Arhotehna napravljen adapter sa kojim je moguće HP blok sa stremenom čuvenih regulatora MISTRAL STANDARD ili ROYAL MISTRAL spojiti sa ventilima boca koji imaju DIN 200 ili DIN 300 priključak sa navojem za spajanjem sa regulatorima. (Prilozi: 20, 21 i 22)

§17. Ovih dana pozvao me je prijatelj u ronjenju iz Kikinde u Banatu. Trebao mu je podatak iz istorije srpskog ronjenja. Taj podatak nije mogao naći na internetu jer zbog restrikcije električne energije kompjuter nije mogao biti spojen sa internetom. Ovih dana nizak vodostaj u hidroelektrani uslovio je povremeni prekid u snabdevanju sa električnom energijom u njegovom mestu stanovanja. Lako sam našao traženi podatak i obavestio prijatelja u ronjenju. Podatak sam našao u mojoj knjizi: „POPIS PISANOG MATERIJALA KOJI JE SAKUPIO I SA KOJIM RASPOLAŽEM. Popis sam štampao nakon prikupljanja velikog broja knjiga o ronjenju, kataloga, prospekata i drugog pisanog materijala iz svih oblasti podvodnih aktivnosti. Popis sadrži 2000 naslova iz svih oblasti podvodnih aktivnosti od istorije ronjenja do opisa savremenih sistema za ronjenja sa gasnim mešavinama. Popis

je dostupan je svakom ko plati njegovo štampanje. U mojoj biblioteci najstariji štampani dokument i za mene veoma dragoceno je posedovanje originalnog francuskog časopis L' ILLUSTRATION No 4354, 14.AOUT. iz 1926. koji je štampan u Parizu. U časopisu publikovan je članak o ronjenju pukovnika La Prier 1926.u Akvarijumu Trokadero u Parizu. La Prier je tada isprobao svoj izum - aparat za ronjenje u kome je ronilac udisao vazduh pod pritiskom okoline u kontinuiranom doziranju, a što je umanjilo autonomiju ronjenja. Naslov članka je: «UN NOUVEL APPAREIL DE PLOUNGEE» (Prilog 23)

§18. U mojoj biblioteci za mene uvek će biti i ostati izuzetno draga knjiga koja je predstavila stvarnu lepotu ronjenja, a koju je napisao francuski arheolog Filip Diole: *PODMORSKI PODUH VAT*, (Prevod sa francuskog), Knjigu je izdalo Novinsko izdavačko preduzeće TEHNIČKA KNJIGA, Beograd, 1958. i prodavana je na prvom Sajmu Knjiga u Beogradu 1957, (Naslov originala: Diolé P h i l i p p e: *L' AVENTURE SOUS – MARINE*, EDITIONS ALBIN MICHEL, Paris. 1951.)

§19. Molim sve institucije CMAS-a kojima je upućen ovaj moj Zahtev da potvrde prijem odgovorom na moju gmail adresu sa koga su primili Zahtev.

Traženi obrazac CMAS NOMINACIJE i moju sertifikaciju Instruktor četiri zvezdice definisan u Stavu 5. Tačke 5.1.3. Standarda popunio sam dana: 3 avgusta 2026.g. i putem interneta dostavio Naslovima.

Molim sve nadležne institucije CMAS-a da prihvate ovaj moj Zahtev, odobre sertifikaciju i meni izdaju diplomu CMAS INSTRUKTORA ČETIRI ZVEZDICE.

Predlažem da sva komunikacija između mene i CMAS institucija nadležnih za izdavanje Sertifikata odvija putem gmail uz napomenu da je moja adresa: **panic.slobodan@gmail.com**

U Beogradu: 05. 1.vgusta 2026.g.

DOSTAVLJENO:

NASLOVIMA u CMAS-u x3.-

RK „HIDROARHEODOSTAVLJENO:

NASLOVIMA u CMAS-u x3.-

RK „HIDROARHEOLOG“ x1.-

Nastavnoj komisiji SOPA RSx1.-

G-đa Božani Ostojić x1.-

SLOBODAN PANIĆ

Diplomirani arheolog

Magistar arheologije

11050 Beograd, Republika Srbija

Kajmakčalanska 33/1

Svoje ručno

STRUČNA LITERATURA KORIŠĆENA ZA PISANJE ZAHTEVA:

- 1) C.M.A.S. *DIVER TRAINING PROGRAMME*, „PLAVA KNJIGA“ (Prevod), SRJ, Prvo publikovanje u Rijeci 1987. godine,
- 2) *DEMANDE POUR L'ORGANISATION D'UN CONGRES C.M.A.S. C.M.A.S. KOMISIJA ZA DOZVOLE I UVERENJA: POLAZNE OSNOVE KOMISIJE ZA DOZVOLE* Izmene, promjene postojećih standarda i uvjeta; Opće ideje, preporuke, Izloženo na sastanku Tehničkog komiteta u Parizu 15.09.1989.(Prevod),SRJ,Rijeke 1989.
- 3) C.M.A.S. *STANDARDS FOR ARCHEOLOGICAL UNDERWATER DIVING*, Rim, 1999.
- 4) C.M.A.S. *CLOSED CIRCUIT REBREATHER, STANDARDS & REQUIREMENTS, CMAS CLOSED CIRCUIT REBREATHER DIVER, COURSE OUTLINE. (Closed Circuit Rebreather, Standards & Requirements,) Training Program, Version 2002/05;*
- 5) C.M.A.S. *GENERAL RULES COMPETITIONS WORLD CUP SHAMPIONSHIPS, Version 2017/01*
- 6) C.M.A.S.–MIXED GAS DIVING STANDARDS: Technical Commitee, *Cyprus 1993.*
- 7) C.M.A.S. - *CHILDREN'S DIVING STANDARDS, VERSION 2003/00;*
- 8) C.M.A.S - *Trainng Program - Snorkel Diver Standards: VERSION 2003/004;*
- 9) C.M.A.S. – *TRIMIX, Standards and Requirements Training Program; CMAS TRIMIX DIVER; Version 11/2001;*
- 10) C.M.A.S. – *APNOEA STANDARDS, (Version 2001/11): Level I-minimum age: 14; Level II - minimum age: 16; Level III - minimum age: 18; IV Instructor level – minimum age: 18;*
- 11) C.M.A.S.–*GASBLENDER & SERVICE – TECHNICAN Standards and requirements, Training Program, Version 11/2002;*
- 12) C.M.A.S. – *UNDERWATER NAVIGATION, Speciality Couse, PART I (STANDARDS & REQUIREMENTS): VERSION 2003/04;*
- 13) C.M.A.S. *ONE STAR DIVER–TWO STAR DIVER,(TRAINING PROGRAM),*
- 14) C.M.A.S. *ONE STAR DIVER HANDBOOK; Foreword: COURSE AIMS AND ADMINISTRATION; INTRODUCTION TO EQUIPMENT; ELEMENTARY SIGNALS; PRESSURE/VOLUME RELATIONSHIPS; PRINCIPLES & USE OF SCUBA; BASIC PHYSIOLOGY; BUOYANCY DEVICES; DIVING SUITS& OTHEREQUIPMENT; EQUIPMEN CARE; SELF RESCUE & BUDDY RESCUE; SAFE DIVING PREACTICES; SITE SELECTION, CONSRVATION.*
- 15) C.M.A.S. – *BULETIN No 159 – AVRIL – MAI 1989, (TEKST: Francuski. i Engleski (SADRŽAJ: VAŽNO: Adresa sedišta CMAS-a; Spisak 74 zemalja članica CMAS-a; Editorial; Congres CMAS Nagoya;*
- 16) *POVEZ BR. 11/14. CMAS. STATIČKA APNEJA: MEĐUNARODNA PRAVILA VERZIJA 2016/02 CA 192; 11/14/1. DINAMIČKA APNEJA (SA ILI BEZ PERAJA) MEĐUNARODNA PRAVILA VERZIJA 2016/02 CA 192; 11/14/2. BRZINSKA IZDRŽIVLJOST U APNEJI MEĐUNARODNA PRAVILA VERZIJA 2016/02 CA 192; Dobijeno na instr. seminaru 2016.g.*
- 17) C.M.A.S.–*CONFEDERATION MONDIALE DES ACTIVITE SUBAQUATIQUES (WORLD UNDERWATER FEDERATION): INTERNATIONAL MARINE ENVIRONMENTAL AWARD GRIEM (May 12th 1992). Coordinatrice Generale: Francine Goujon-47, rue du Commerce,*
75015 Paris; SADRŽAJ: WHAT IS CMAS?; ORGANIGRAMME; BUREAU; CONSEIL DES ANCIENS; BIREAU EXECURTIE; COMMISSIONS; SPONSORSHIP: A NEW ST

18) *REPORT BY JACQUES MAYOL ON FREE DIVING VAŽNO*: Periodika nastanka i ronjenja u CMAS-u; FIPSU; Vrste zarona i pravila; Vrste zarona i rekorderi; *PART II SUPPLEMENTARY INFORMATION CONCERNING MY CONCEPT „THE DOLPHIN MAN“*

19) C.M.A.S. *UNDERWATER FISHING RULES. 2019*

20) C.M.A.S. *STAFETA EXPEDITION 2018, AFTER THE SUCCESSFULL DIVE-FOR-PEACE-EXPEDITION 2016 „DIVE FOR PEACE“* To commemorate the victims of the World Wars, *SCIENTIFIC RESEARCH TO ADRIATIC SEA WITH THE SZENT ISTVAN.*

21) *CMAS–UNDERWATER TARGET SCOOTING, BIATHLON RULES; SUPER BIATHLON RULES; REGULATIONS FOR PRECISION SHOOTING; REALY EVENT RULES*; Subotica, 02.2019.

22) *BILTEN 1988 BR: 2, SAVEZ ZA PODVODNE AKTIVNOSTI I SPORTSKI RIBOLOV NA MORU JUGOSLAVIJE, Rijeka.* Sadržaj: 6 sjednica Predsjedništva – Sarajevo 22.04.1988. Prva sjednica predsjedništva; 2. SJEDNICA PRESJEDNIŠTVA – ZEMUN 26.VI.1988. – Imenovani *Predsjednici komisija među njima i PRESEDNIK TEHNIČKE KOMISIJE SLOBODAN PANIĆ u drugom mandatu.*

23) *BILTEN 1988 BR: 3, SAVEZ ZA PODVODNE AKTIVNOSTI I SPORTSKI RIBOLOV NA MORU JUGOSLAVIJE, Rijeka. 1988.* Sadržaj: Detalji o načinu izdavanja CMAS sertifikata: Diploma i kartica za sve ronilačke i instruktorske kartice.

24) *BILTEN 1988 BR: 4, SAVEZ ZA PODVODNE AKTIVNOSTI I SPORTSKI RIBOLOV NA MORU JUGOSLAVIJE, Sadržaj: 1. SJEDNICA STRUČNOG SAVJETA – RIJEKA 22.VI 1988; 2. SJEDNICA STRUČNOG SAVJETA – RIJEKA 05.19.1988. 3 SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA SAVEZA – CPI RIJEKA 08.10.1988. O CMASU; VAŽNO: Tačka 10 Predlog Nastavne komisije; Promoviranje u Savezne instruktore –TO SU: 1) ZVONIMIR ČOP; 2) DARKO LIPOVAC; 3) VALERIJEV DRAŽEN, 4) ZVONIMIR KUKEC; 5) ZLATKO KAMENIĆ; 6) JOSIP NENADIĆ; 7) IVAN RICHTER; 8) MILAN – OROŽEN-ADAMIĆ; 9) BORUT BUČAR; 10) SLOBODAN PANIĆ; 11) DARKO ČURUVIJA*

25) *BILTEN 1989 Br. 2.* Sadržaj: 6 sjednica Predsjed. Bled, Pogledati ostali prisutni: (R. Životić; S. Panić; Z. Radojčić); Popis priznanja (Brončana statua ronioca dodeljena Slobodanu Paniću); Izmene i dopune PROLAR-a;

26) *PRAVILO RONJENJA I OBUKA LAKIH RONILACA – (PROLAR), Rijeka, 1983.*

27) *STANDARDNI USLOVI ZA OBUKU RONILACA (SUZOR), ASOCIJACIJA RONILAČKIH INSTRUKTORA-ARI, Novi Beograd, 13.januar 1999.*

28) *USLOVI I STANDARDI ZA OBUKU I OBAVLJANJE RONJENJA, SOPAS, Valerije Ljubičić, Beograd, decembar 2004*

29) *USLOVI I STANDARDI ZA OBUKU I OBAVLJANJE RONJENJA,- ANEKS- 12. 2007.*

30) Slobodan P a n i ć: *IZVEŠTAJ SA HIDROARHEOLOŠKOG REKOGNOSCIRANJA DNA REKE SAVE U CILJU PRONALAŽENJA OSTATAKA ANTIČKIH MOSTOVA SIRMIJUMA.* Sremska Mitrovica – Beograd 1994.

31) Slobodan P a n i ć: *IZVEŠTAJ SA HIDROARHEOLOŠKOG REKOGNOSCIRANJA PODMORSKOG LOKALITETA RT KABALA, Hidroarheološka aktivnost u 1996.g. ZAVIČAJNI MUZEJ HERCEG NOVOG, J.P. MORSKO DOBRO, UDRUŽENJE ZA ISTRAŽIVANJE I ZAŠTITU JADRANA, Beograd, 1996.g.*

32) Слободан П а н и ћ: *METODOLOGIJA HIDROARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA*, Magistarska teza odbrsnjena na Filozofskom fakultetu u Beogradu 2000 godine

33) *POPIS PISANOG MATERIJALA IZ OBLASTI PODVODNIH AKTIVNOSTI I DRUGE STRUČNE LITERATURE KOJU JE PRIKUPIO SLOBODAN PANIĆ – IV DOPUNA POPISA,*

ZAHTEV ZA IZDAVANJE CMAS CERTIFIKATA ZA SLOBODANA PANIĆA